

Apunts sobre la influència de la festa en la música dels nostres compositors

Quan parlem de música festera, quasi immediatament pensem amb un tipus de forma molt concreta: el pasdoble i les seues posteriors transformacions en marxa mora i cristiana. Però si observem amb més atenció i ampliem les nostres mires, se'n adonarem que, amb una forta vinculació amb aquestes i inspirades per una musa comú, hi han un nombre de composicions que són precisament les que donen, amb la seua existència, una major importància a la nostra manera tan personal d'entendre la música festera i per consegüent a la pròpia festa. El simple fet de no posseir un caràcter funcional, les ha convertides en unes grans desconegudes, alhora que les ha condemnat, en la majoria dels casos, a un injust oblit.

Al llarg de la primera meitat del nostre segle i amb la denominació d' estampa, impressió, capricho, intermedi o directament poema simfònic, que en funció de la seua forma és realment la que els pertany, trobem una sèrie d' obres que reflecteixen d'una banda l'ambient que impregna els cercles d'intel·lectuals i artistes a la nostra ciutat, amb un cert regust historicista i una forta càrrega orientalista, i d'un altra una influència temàtica i formal de la música que es feia en aquells moments no sols a Espanya sinó a Europa en general, on es sintetitzen totes les influències de corrents anteriors i es fan aportacions noves amb el moviment nacionalista, impressionista i post-romàntic.

Aquest és el cas de composicions com Zambra morisca per a orquestra i Riff Pintoresk impressions àrabs per a piano de Gonzal Barrachina; En el oasis" (1921) intermedi àrab per a banda de Eliseo Martí; Alhizan —La alcazaba— (1921) capritxo oriental per a banda de Evaristo Pérez; Danza Arabe (1928) per a piano de Carlos Palacio; Danza melancòlica de los àrabs (1919) per a orquestra, Argel (1945) estampa mauritana per a banda o La despedida de Abú-

Abdalá (1949) poema simfònic per a banda de Gonzal Blanes, Caminando por el desierto (1950) marxa lenta per a banda de Pilar Mompó o el Poema musical La víspera de San Jorge (1957) de Josep Carbonell.

Aquesta voluntat dels nostres compositors de fer música que excedeixca la pròpia funció de la marxa (entrades, processó, etc), es veu així mateix també reflectida en obres que, encara que conserven una denominació tradicional (marxa mora, àrab, etc), presenten una magnitud major, una voluntat més ampla i una forma més complexa que en acosta a un altre estadi de la pròpia manifestació musical. No obstant amb tot l'assenyalat anteriorment, no dubtem de que estan concebudes per al desfilé, però no és menys cert que tan sols observant el seus noms i algunes denominacions com marxa oriental o marxa musulme no podem deixar de veure una certa sublimació de la pròpia festa així com una visió més erudita que traspasa més enllà el marc de l'entrada.

Noms com La alhambra (1907), El poema del Sultán, El llanto de Boabdil (1912), Caminando al desierto (1912) i El Zoco "El Arbá" de Camilo Pérez; Genna al ariff —El Generalife— (1924) i El Mexuar (1924) d' Evaristo Pérez; La Casbha (1949) i Boabdil abatido (1952) de Rafael Casasempere o A la meca (1910) i Abencerrajes i cegríes (1947) de Gonzal Blanes són un bon exemple d'aquest tipus de composicions que, malauradament per a la nostra festa, s'anomenen "música de concert" amb el que esta denominació comporta de perjudici per a les nostres entrades.

Aquesta ferma voluntat de dignificar cada vegada més la música per a la festa d'Alcoi, ha portat als nostres compositors ha transcriure algunes d'aquestes obres a altres formacions instrumentals, com ara l'orquestra. I fins i tot troben clares

influències del món de la festa en gèneres tan variats com la música de saló (Evaristo Pérez va escriure alguns "fox-trot" amb la denominació d'orientals), la Zarzuela (el propi himne de festes es una marxa mora d'una en projecte de Gonzal Barrachina) o la música coral on destaca la deliciosa Cançó de la festa d'Alcoi (1961) de Teresa Matarredona.

Aquests són sols uns petits apunts del que la festa —a banda de molts altres factors, lògicament— a inspirat a molts dels nostres músics per a compondre una sèrie de música que exalta i sublima la nostra festa. Esperem que aquestes obres, no caiguen en l'oblit més absolut i que continuen éssent el patrimoni més valuós d'una manera particular d'entendre la festa al nostre poble.

Àngel Lluís Ferrando Morales

Gener 1996